

[Helga Pedersen.]

føjes et menneske og den pågældendes familie ved presseomtale af en sådan sag, kan være umådelig stor. Jeg tror, vi skal overveje mulighederne for højere straf i grove tilfælde.

Til de paragraffer, der vedrører nedsættelse af ekstraordinære retter og behandling af sager om opløsning af politiske foreninger, har jeg ingen bemærkninger at gøre, ligesom jeg heller ikke har særlige bemærkninger at gøre til forslaget om fritagelse for retsafgifter. Jeg skal således på mit partis vegne tilsige støtte til behandlingen af begge disse lovforslag.

Rasting: Også jeg kan på mit partis vegne tilsige en velvillig behandling af de to fremsatte lovforslag, hvoraf det vigtigste er det, der drejer sig om de ændringer, der er nødvendige i retsplejeloven som følge af den nye grundlovs vedtagelse. Jeg vil mene, at selvom man i princippet er velvilligt indstillet på at fremme dette nødvendige forslags gennemførelse, rummer det dog så mange problemer, at det, som venstres ordfører sagde, vil være naturligt at tage sagen op til nærmere behandling i et udvalg.

Forslaget rummer to paragraffer, bortset fra det rent redaktionelle, som forslaget beskæftiger sig med, idet det jo er foranlediget af den nye grundlovs § 61, som bestemmer, at man nu ikke længere kan nedsætte særdomstole med dømmende myndighed. Når man dør taler om særdomstole, er det i en anden betydning end den, hvori det ærede medlem frk. Helga Pedersen tog begrebet specialdomstole. Særdomstole begrænses både i grundloven og her i lovforslaget til kun at omfatte sådanne domstole, som nedsættes med en enkelt eller enkelte sager for øje, og som altså i deres nedsættelse rummer den mulighed for vilkårlighed, at de ikke er permanente. Specialdomstole derimod er almindelige domstole med en særlig sammensætning, sø- og handelsretten, nævningeting og lignende, mod hvilke der ikke er rejst indvending. Man er allerede tidligere i den nugældende retsplejelov inde på, at særdomstole ikke kan have dømmende myndighed i straffesager, og dette halve skridt har man nu gjort fuldt ud, idet man afskaffer særdomstole med dømmende myndighed. Derimod er der

intet i vejen for, at man nedsætter undersøgelseskommissioner. Dette falder fuldstændig i forlængelse med bestemmelsen i den vedtagne grundlov, så det giver heller ikke mig nogen grund til særlige bemærkninger.

Det, som er det vigtigste i lovforslaget, er, som det er blevet fremhævet, den procedure, man nu ønsker at instituere med henblik på prøvelse af administrativt bestemte frihedsberøvelser udenfor strafferetsplejen. Efter gennemlæsningen af lovforslaget med tilhørende bemærkninger må jeg i det store og hele sige, at jeg ikke på forhånd har afgørende indvendinger. Der gøres i bemærkningerne til lovforslaget rede for, hvilke administrative frihedsberøvelser der er tale om i denne forbindelse, og det vil vise sig at være de former for administrative frihedsberøvelser, som er sat på folketingets dagsorden i dag under de følgende punkter; dette er nærmere specificeret i bemærkningerne til lovforslaget. Der er omvendt kun tale om administrativ frihedsberøvelse, idet garantien, når juridisk frihedsberøvelse er fornøden, skulle ligge i selve dette.

Med hensyn til enkelthederne i den procedure, som omhandles i dette kapitel, vil jeg sige, at det forekommer mig at være i det store og hele rimelige betragtninger, der er fremført som grundlag for disse regler. Jeg finder, at det er et problem, hvilken domstol der er den rette og kompetente; skal man vælge landsretten, eller skal man vælge underretten, og hvilken af underretterne skal man vælge? Det er klart, at når man vælger underretten, har man større mulighed for ikke at belaste en enkelt ret med altfor mange sager. Det er vel også naturligt at lægge disse sager hen til underretterne. Den garanti, der derigennem opnås, må vel i det store og hele siges at være tilstrækkelig.

Jeg ser, at motiverne diskuterer, hvorvidt man for den frihedsberøvede, der er tale om, skal anse hans hjemting eller vedkommende anstalts hjemting for at være det relevante, og man vælger så den pågældende persons hjemting med den begrundelse, at hvis han har bevaret tilknytning til sit hjem, er det naturligt at anvende dette, og hvis han har sin egentlige tilknytning til vedkommende anstalt, bliver det anstaltens hjemting, der bliver det afgørende, hvorved man bl. a. også opnår at undgå en overbe-